

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATA PE SAPTAMANA
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Teleten 13-74

„Das Reformationsfest”

În ziua de 31 Oct. a. c., concetățenii noștri sași și unguri luterani au prăznuit 408 ani de la primul eveniment al bisericii lor: „Das Reformationsfest”.

Falnica biserică romano-catolică decăzuse în timpul veacurilor în ceea ce privește moraliul ei. Papii, în majoritatea lor vișoși cu timpul își acumulaseră în mâna lor toată puterea de conducere, dar nu se ocupau de bunul mers al bisericii lui Hristos, ci exploatau demnitatea lor pontificală, numai pentru poftetele lor lumesti. Funcțiunile mari bisericesti erau exclusiv ocupate de nobilime. Preoțimea acaparase averi considerabile, în timp ce urma ascultătoare era foarte săracă. Despre starea de inferioritate a micilor păstori sufletesti, în ceea ce privește religiozitatea, cultura și morala lor, nici nu mai vorbesc.

Deci nu e de mirat, că biserica avea lipsă neapărată de o reformă radicală. Trebuie să remarc însă, că reformațiunea care a și urmat, a fost cam exagerată în unele privințe.

La începutul sec. al 16-lea, a fost ales ca succesor al apostolului Petru, Julian della Rovere, care își luă numele de Iuliu al II-lea. Acest papă a fost o personalitate cu totul lumescă, un bărbat cu o energie de fier, mai mult diplomat și războinic, decât „summus sacerdos”. El, ca un mare iubitor de arte și de pompe, puse fundaentul unei nouă mărițe biserici a Sf. Petru. Succesorul său, tânărul Giovanni de Medici, a ocupat scaunul pontifical la etatea de 37 ani, după ce sub papa Inocentiu al VIII-lea a fost numit cardinal în vârsta abia de 13 ani. Giovanni, ca papă Leon al X-lea, a fost un bărbat foarte cult, dar prea laic. De o „Reformatio in capite et membris”, dorită de toți, nu a voit să știe. A căutat să termine opera începută de înaintasul său. Dar nu avea bani.

Spre a-și aduna banii necesari, lăasă prin decretul din 1517 noi indulgențe. Cine își cumpăra astfel de indulgențe, era absolvat de păcatele sale.

Cu vânzarea lor fu însărcinat în Germania dominicanul Ioan Tetzel. Acest trafic rușinos, încurajă crime, ale căror iertare se cumpăra cu bani. Tetzel singur zicea: „Sobald das Geld in Kasten klingt, die Seele in den Himmel springt” — îndată ce răsună banul în cutiță, sufletul sare în cer. — Oare trebuie să mai amintim, că acest lucru revoltă pe toți? Deci nici nu trebuie să ne miram, că Doctor Martin Luther, profesor de teologie la universitatea Wittenberg, — născut în 10 Nov. 1483, ca fiul țărânului și minerului Haus Luder (Ludher) în Eisenleben, și mort tot acolo în 18 Febr. 1546, în urma unei apoplexi — îl ataca depe înălțimea catedrei sale, și în ajunul sărbătorii „Tuturor sfinților”, în 31 Oct. 1517, afișă pe porțile „Schlosskirche”-i din Wittenberg 95 de teze latinesci contra abuzului indulgenților, a pri matului papal, a purgatorului și a altor chestiuni.

Tezele Doctorului Luther, călugăr din ordinul Augustinilor fură împrăștiate în scurt timp în toată Germania, și fură primite cu plăcere.

Urmă intervenția Romei, avusă loc discuții publice, se ținură diete peste diete, ba cei mai mult curse și sânge omenesc, în răscoale țărănesti și în multe războaie religioase, cari avură loc nu numai în Germania, ci și în alte țări.

Însă noua doctrină sămănată de alți mai puțin norocoși și propovăduită și desăvârșită de Doctor Luther prinse rădăcini adânci de tot, cari nu putură fi nimicite nici prin cuvânt, dar nici prin sabie.

Am amintit mai sus, că reformațiunea lui Luther, căreia îi urmă cea a lui Ulrich Zwingli din Zürich și cea a lui Jean Calvin, care este cunoscut sub numele de Ioan Calvin, găsi răsunet și fu îmbrățișată și în afară de granițele Germaniei, precum Elveția, Franța, Anglia, ROMÂNIA

ba chiar ajunse și în părțile noastre, unde fu răspândită între sași de către Ioan Honterus din Brașov și printre unguri de către Gáspár Heltai. Se făcu propagandă și între Români ortodoxi din Ardeal. Dar această încercare suferi un mare eșec. Un lucru bun totuși a avut, căci cărțile bisericești, cari până atunci era scrise în slavona bisericească, fură traduse în limba românească, introdusă și ea în serviciul divin.

Ne punem întrebarea, oare de ce nu a fost primită reformațiunea și de poporul nostru? Răspunsul e foarte simplu. Nu s'a simțit lipsa unei reforme bisericești. Un singur motiv ne-ar fi putuț îndupleca, limba veche slavonă. Inșă preoții noștri au continuat traducerea cărților bisericești începute de sași și unguri, scăpând astfel de limba pe cari ei înșis nu o înțelegeau, precum păstorii lor, fie dela orae sau satc.

Iată de ce am ținut ea cu această ocazie să spun câteva cuvinte lămuritoare despre ziua de 31 Oct. însemnată în viața bisericilor protestante și și pentru noi români.

Dr. G. Stănescu,
prof. acad. teol.

Conceptia religiilor necreștine despre D-zeu

VII

Cea din urmă religie în șirul celor de mai sus e mohamedanismul: Islamul, care poartă numele întemeitorului, Mohamed.

Mohamed s'a născut la 571. Incă în tinerele indeletnicindu-se cu întreprinderi comerciale, i-se îmbie ocazia de a cunoaște obiceiurile popoarelor învecinate. La etate de 40 ani s'a trezit în conștiința lui convingerea că el e chemat din partea lui Dumnezeu ca să mântuiască, poporul său din sub idolatrie și păgânism, și săi vestească credința într'un singur Dumnezeu „Allah“.

Religia arabă, înainte de Mohamed, a fost politeistă și adora stelele ca Sabeanii. Doctrina religioasă arabă e cuprinsă în cele 114 sure, unde se vorbește mai întâi despre înfricoșata judecată a lui Dumnezeu, și despre mărirea puterii divine. Desrie frumusețile paradisului și pedeapsa iadului. Cartea în care se cuprind aceste învățături e numită Koran-ul, dela cuvântul arab Kor-an înseamnă vestire. Aceste cărți sunt din vece, spun arabii, pe cari le-au

hărăzit zeul islamului poporului dreptcredincios. Koranul e legea mohamedanilor, care s'a revelat oamenilor prin profetul Mohamed. Intreg Koranul cuprinde susnumitele sure, cari sunt aranjate după conținutul lor intern, dar mai mult se păstrează după cronologia lor: sunt sure mekanice, pe cari le-a rostit profetul în cei 10 ani la începutul activității sale, sunt sure mediniene pe cari le-a rostit după ocuparea Medinei. Cele dintâi sure au un cuprins poetic pe când cele din urmă au un caracter mai mult politic.

Intr'o bună zi mărturisi Mohamed soției sale că, printr'un har nespus al cerului, descoperise totul, că nu mai este îndoială, nici întunec, ci vede totul în adevărata lumină a divinității. Idolii, sunt biete bucăți de lemn. Nimic altceva nu există afară de Dumnezeu mare „Allah Akbar“. Totul ce vine dela Dumnezeu este bun, trebue să primim, fie chiar și moartea. Mohamed propovăduia supunere absolută lui Dumnezeu: „să nu primim sfat dela carne și sânge, să nu plecăm urechea dorințelor zădarnice, ci să ascultăm de Dumnezeu“. Nici cea mai mică îndoială să nu avem față de bunătatea lui Dumnezeu: „chiar de mă va amenința cu moartea, mă voi încrede într'Insul“. Islamul mai profesează și negarea de sine. Mohamed s'a ridicat cu toată energia contra idolatriei, ceiace dovedește pe deplin cuvintele cu cari mustră pe păzitori Caabei, zicându-le: „acești idoli de lemn și de piatră ai voștri, îi frecați cu ulei și ceară, și mustele se lipesc de ei, sunt numai lemne ce nu vă pot ajuta într'u nimica“. „Unul este Dumnezeu care susține lumea și care ne-a făcut pe noi. Voința lui este bună și înțeleaptă“.

Cu toată puterea ce i-sa dat din cer lui Mohamed și cu toată vraja cuvintelor, el n'a putut să facă nici o minune. Această slăbiciune ei însuși și-a recunoscut-o când a spus: „vedeți cerul și vânturile, ce minuni mai vreți“. Eu sunt un propovăduitor public. Pământul această la făcut Dumnezeu pentru voi și a semnat drumuri pe el, florile, plantele sunt semne ale Dumnezeirii și vitele voastre tot Allah le-a făcut și pe voi v'a zidit tot dânsul din puțină humă“.

Ce priveste raportul oamenilor între sine el cere: „aveți milă unii de alții“. In Islam zace puțină răzbunare, dar nu peste dreptate, ci cu măsură. Mohamed arătase o grijă deosebită față de săraci, ordonând prin lege, ca fiecare

proprietar să dea săracilor a zece parte din venitul anual.

Viața de dincolo de mormânt Mohamed o prezintă ca un paradis senzual, și iadul e un loc ce te mistuie și chinuie de viu.

În mohamedanism se ascunde deci un element de o înaltă spiritualitate, dar imperfecțiunile religiei acesteia nu o pot ridica pe acelaș plan pe care e așezat creștinismul.

Din expunerea de mai sus putem prin urmare constata că, năzuința, ce predomină pe toți întemeitorii și reformatorii de religie, pe lângă tendința de a câștiga o bunăstare oamenilor, mai e și năzuința de afla secretul universului, pe care apoi să-l pună în lumina adevăratei credinți divine.

Fiecare religie a izbutit ca să-și formeze o concepție aparte despre Dumnezeu: Iudaismul vede în divinitate pe stăpânul Ostirilor, D-zeul temerii, al răzbunării și al de subjugării“.

Religia budhistă a văzut în Divinitate o ființă care e contopită cu lumea, pe care ființă n'o poți despărți de univers, precum nu se poate despărți marea de valurile ei.

Religia perzicană care e stăpânită de principiul binelui și răului. Crede că va veni un timp când Ahriman v'a fi învins și atunci v'a domni un singur Stăpân.

În confucianism nu există vre-o concepție asupra lui Dumnezeu, ca o ființă supranaturală.

La baza religiei mohamedane stă un singur Dumnezeu, stăpân al lumii, dar e un Dumnezeu particular al arabilor; grijindu-se numai de soarta lor.

Adevărata credință religioasă universală e credința într'un singur Dumnezeu: Creator a tot puternic al cerului și pământului și legislator sfânt; păstrător drept al neamului omenesc, stăpânind pe toți oamenii cu bunăvoință și veghind asupra lor ca un bun părinte; păzitor al propriilor sale legi sfinte și prin urmare drept judecător. Și aceasta e religia creștină, care are despre D-zeu o concepție superioară tuturor celorlalte religii.

În mijlocul acestor religii coboară din seninătatea cerului divinitatea Creștină, prin Isus Hristos, cu o mireasă sfântă, ridicând mâinile spre binecuvântare, și zicând: „pace pe pământ“.

Învățătura lui Isus se concretizează în concepție despre D-zeu iubirii care se cuprinde în câteva cuvinte: „iubiți pe vrășmașii voștri, bine-

cuvântați pe ceice vă blastămă, faceți bine celor cari vă urăsc, rugați-vă pentru ceice vă vatămă și vă prigonesc“.

V. Șeuleanu

(Stărsit)

Predica în biserică

Suntem în pragul postului Nașterii Mântuitorului. Știm din experiența din trecut că preoții în general nu se îndeletnicesc de ajuns cu predica în biserică. Din acest motiv bisericile în multe locuri rămân goale, pentru că unii preoți nu dau atenția cuvenită predicii, nu se pregătesc serios, iar poporul nu primește hrana sufletească pe care o dorește. Și aceasta îl îndeamnă să caute hrana aceasta acolo unde o află, la secari.

Poporul însă e sătos de cuvântul lui Dumnezeu. Sufletul omenesc i-și pretinde și el hrana sa. „Dar cum vor crede în Acela de care n'au auzit și cum vor auzi fără propovăduitor?“ — zice Apostolul (Romani 10, 14—16) iar Mântuitorul Hristos ne poruncește zicând: „Mergând învățați toate neamurile...“ (Marcu 16, 15).

Chemarea și datoria preotului este să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu „cu vreme și fără vreme“ ca să lumineze inima și să determine voința spre urmarea poruncilor și învățăturilor lui Dumnezeu.

De aceea îndatorăm din nou sub grea răspundere pe fiecare preot să predice regulat și bine pregătit, ca poporul să iese din sf. biserică mângăiat și renăscut sufletește.

Dacă însă preotul în vre-o Duminică sau sârbătoare, din anumite împrejurări nu ar putea să predice și ca poporul să nu rămână fără cuvântul lui Dumnezeu, admitem și îndatorăm pe fiecare preot, ca în astfel de cazuri *excepționale* să citească în biserică explicarea pe scurt a evangheliei zilei.

Spre acest scop le poate în anumite cazuri da bună mână de ajutor caraniile, cari se află în toate bisericile, lucrute cu multă pietate și respect față de cele sfinte, de înaintașii noștri, precum și predicile unor buni predicatori ai noștri, pe cari e dator să le aibă fiecare preot.

E timpul suprem ca să se dea atențiunea cuvenită predicii în biserică.

Parabola sămănătorului.

Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.
(Luca 8. 11.)

Mântuitorul Hristos (la începutul activității Sale), umblând prin cetăți și sate, a spus mulțimei ce-L urma pilda aceasta: Eșit a sămănătorul să sãmene sămânța sa, și când a sămănat, una a căzut lângă cale și s'a călcat și paserile cerului o au mâncat. Iară alta a căzut pe peatră, și dacă a răsărit, s'a uscat, pentrucă nu avea umezală. Și alta a căzut în spini, și crescând spinii, o au inecat. Iară alta a căzut pe pământul bun, și crescând, a făcut rod cu sutele (Luca 5, 8).

Vorba limpede au auzit-o gloatele, și le-a uimit graiul respicat cum ne uimete în mare măsură și pe noi. A pus graiul în uimire și pe învățăceii Domnului. Aceia nu și-au putut înfrâna neastâmpărul, punând îndată întrebarea: „Ce este pilda aceasta?” Domnul le-a tâlnuit-o. Înainte de ale tâlcui însă pilda le-a zis în ton foarte apăsător: *„Voauă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iară celorlalți în pildă, ca văzând, să nu vadă, și auzind, să nu înțeleagă”* (Luca 8, 10).

De ce graiul acesta apăsător? De unde iritația neliniștea cuvintelor?

Ușor ne dumirim. Știm, că Isus pas de pas e urmărit de dușmani, de fariseii că nu le place adevărul și dreptatea. Între gloatele ce umblau cu Dânsul vor fi fost fariseii, pui de farisei, slugi de ai fariseilor; vor fi fost persoane, pe cari noi le numim „sfătoși”. Sfătoșii, știm că nimic nu primesc fără critică. Lumina, că e lumină, și nu se împacă cu ea. Sfătoșii se vor fi amestecat în convorbirile lui Isus cu popoarele, vor fi aruncat în cumpănă poate vorbe mai grele ce nu-i convie lui Isus, și vorbele aceste nu-i vor fi plăcut. De aceea, sfârșind pilda, n'a mai adăugat nimic; n'a explicat nimic. Judece și dânsii își va fi zis Isus. Ce lungesc cu ei vorbe, cari — știm în față — îi vor supăra. Omului artăgos de multe ori îi dăm raze, cari și așa nu o scoatem timpul bun cu el. Artăgosul, făcând totdeauna pe istețul, și de puiu să acată numai să ajungă dânsul deasupra.

Dar a avut Isus și alt termen, pentru care le-a răspuns aspru și e care trebuie să-l apreciem astăzi.

„Voauă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu”. Cine sunt acești voauă? Nime al-

ții, decât Apostolii. Apostolii erau meniți a propovădui Evanghelia, Apostolii trebuiau să întoarsă lumea la calea adevărului. Ei trebuiau să fie bine introduși în tainele învățături, nu cumva să se adeverească asupra lor o altă vorbă Isus așează pe Apostoli în diregătoria lor de propovăduitori ai cuvântului divin.

„Au doară toți sunt Apostoli? au doară toți proroci? — zice Pavel (I. Cor. 12, 29--30). E de sine înțeles, că nu toți pot fi preoți și nu toți pot dobândi darurile deosebite ale învățării sufletești. La aceasta se recere chemare și pregătire deosebită. Și tocmai acest scop îl avea Isus: Să pregătească pe ceice vrea să-i fie Lui următori. S'a și retras îndată ce a rostit pilda la o parte cu învățăceii și a început a o tâlcui în fața lor. Vă întreb acum: Au ceva rost „sfătoșeniile” unora cari zic că oricine poate fi lui și preot.

Nu pentrucă aceasta ar însemna: „Bate vor păstorul și se vor risipi oile” (Luca 14, 27).

Să trecem acum la tâlcuirea pildii lui Isus.

„Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu!” — zice Hristos. De ce aseamă cuvântul cu sămânța? Și cuvântul (învățătura) se aruncă în aer cu graiul, cum aruncă sămânța sămănătorul; și și învățătura (cuvântul) cade în inimă, cum cade grăul în pământ. Deosebite sunt inimile cum e și felul pământului în care se seamănă grăul? — Sunt inimi de stâncă, ca și drumul din pildă. Inimile tari nu primesc de loc învățătura cari nu au nici o umezală, cere să o prelucere. Sunt inimi de petris. Aceste par a avea ceva umezală, par a primi și încolți învățătura. Dar prezența lor înaintea predicatorului e numai fățarie. Ca și petrișul ce îndată se uscă după ploaie, și ei îndată ce se departează dela locul, unde s'a predicat, își iau haina veche a perzistării în păcat. Felul al treilea de inimi par a fi mai primitoare. Se ațrundi de adevărul predicat; promit și îndreptare. S'ar și îndreptă, dacă singur de voia lor ar atârna. Dar păcatele nu le dau voie. Vin spinii și cresc, îngrădina în adevăr natura, și nu se pot opune patimilor, cari nu au tăria sufletească de a le învinge. Cu toți am avut de a face cu câte un bețiv. Bețivul știe, că rachia nu e bună pentru el își și propune să nu o mai guste. Făgăduiala îl tine însă numai până vede, ori miroasă, un picur de otravă. Cât ce vede țuica, uită totul. Uită făgăduiala, uită cinstea, uită copiii ce-i mor de foame... Grozavă e în urmări patima!... Și acum cu cine rămânem? Cu câteva inimi bune, cari ca și pă-

mântul bun, primesc semânța și aduc și roadă însuțită. Din nefericire cei buni totdeauna sunt puțini, și roada bună a faptelor totdeauna este în trecută în lume de neghina patimelor urite...

(Va urma).

Congresul Asociației clerului „Andrei Șaguna”

CONVOCARE

În înțelesul § 10 din statutele Asociației „Andrei Șaguna” a clerului Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș având arhierasca binecuvântare — convocăm al VI-lea congres ordinar al preotimii, pentru comemorarea sinodului ecumenic dela Niceea, pe zilele de 17 și 18 Noemvrie a. c. la Sibiu, cu următorul

PROGRAM:

Ziua I.

A. m. 1. Slujba sf. Liturghii în catedrala mitropolitană, cu predică și chemarea Duhului sfânt.

2. Deschiderea congresului prin președintele Asociației.

P. m. 1. Sinodul ecumenic dela Niceea în lumina istoriei.

2. Importanța actuală a sinodului ecumenic dela Niceea.

Seara: Festival religios (conferință și coruri).

Ziua II.

A. m. 1. Raportul comitetului central.

2. Raportul casierului.

3. Propuneri (vor fi anunțate Biroului central cel puțin cu trei zile înainte de congres).

Delegații despărțămintelor, aleși în sensul §-lui 6, punct 1 din Regulament, precum și soții ceice doresc să participe la congres, se vor anunța la Biroul central al Asociației. Tot biroului central își vor trimite lucrările lor și referanții designați de secții.

Membrii comitetului central sunt convocați la sedință pe ziua de 16 Noemvrie ora 4 p. m. În aceeași zi la ora 6 va avea loc consfătuirea membrilor Asociației.

Sibiu, la 20 Octomvrie, 1925.

Dr. Gh. Ciuhandu
preșident.

N. Colan
secretar general.

N. B. Reprezentanții clerului român și ai conferințelor din Tară precum și alți on. oaspeți sunt binevăzuți.

CIRCULARA

No. 6241. Vă încunostințăm spre orientare că On. Minister al finanțelor — la intervenția noastră — a convenit principiuar, prin adresa sa No. 272.144 din 16 Octomvrie 1925, cu bisericile noastre să obțină reducerea procentului pe spectacole dela 32% la 10% atunci când organizează reprezentanții publice cu concert, teatru sau joc în scopuri culturale, caritative și bisericești, dar pentru obținerea acestei reduceri este de lipsă ca biserica să-i înainteze cerere specială din caz în caz, notificându-i localitatea și data organizării respectivei reprezentanții.

Consistorul.

No. 370—1925.

2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului ortodox român *Cetatea-de-peatră*, se publică concurs cu term. indeș 0 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Retribuțiile împreunate cu acest post sunt:

1. Veniele fasonate în coala B. pentru întreținerea salariului de paroh dela stat din parohia centrală Baia-Mare.

2. Dotația protopresbiterală dela stat și pausalul ce se va stabili din fondul general administrativ al consistorului eparhial.

3. Retribuția din fondul protopresbiterial al tractului alimentat din contribuția parohiilor.

4. Taxele legale delo vizitațiile canonice, accidente și comisuni.

Concurenții îndreptățiți își vor înainta cererile instruite cu documentele necesare în terminal din Cluj, conform concluzului congresului No. 111 din 1888. Dela concurenții din alte Dieceze se cere să prezinte și un act de învoire dela chiriarhul lor, că în caz de alegere și numire îi va elibera literele dimisionale.

Având în vedere că parohia centrală Baia-Mare este completată, întru cât postul de protopop va fi ocupat de unul dintre preoții tractului, acesta va avea să rămână în parohia sa actuală, iar dacă va fi din lt tract, va avea să ocupe una din parohiile vacante ale tractului *Cetate-de-peatră*, ebneficiind de retribuțiile acestei parohii, până ce parohia centrală Baia-Mare va deveni vacantă având apoi a ocupa pe aceasta.

Baia-Mare din ședința comitetului protopresbiterial ortodox român, ținută la 13 Octomvrie 1925.

Alecsiu Latiș, adm. protop. prez.

Alecsandru Ciocas, notar.

No. 6164. „Aprobat“.

Din ședința plenară a Consistorului eparhial ortodox român din Cluj ținută la 17 Oct. 1925.

Nicolae Ivan, episcop.

Laurențiu Curea, secretar.

ȘTIRI

Știre personală. P. S. S. episcopul nostru Nicolae a plecat cu trenul de Vineri seara la București ca să ia parte la festivitățile pentru învestirea I. P. S. patriarhului Miron.

* * *

Investirea I. P. S. Patriarhului s'a statorit definitiv pe zilele de 31 Oct. și 1 Nov. a. c. Investiția se va face cu mare solemnitate din partea M. S. Regelui în palatul regal din București și în catedrala patriarhală. Vor lua parte toți arhierii țării precum și patriarhii din Constantinopol și Ierusalim.

* * *

Logodnă. Dl Vasile Bogdan, funcționar al Consistoriului nostru s'a logodit Dumineca trecută cu d-soara Victoria Radu, fiica preotului nostru Dionisie Radu din Petriș. Sincere felicitări.

* * *

Pentru muzeul. Am primit pentru muzeul eparhiei noastre patru icoane mari împărătești dela parohia Petriș în tractul Reghin și un molitvelnic manuscris dela parohia Păușa în tractul Unguras.

* * *

Congres preotesc. În 6 Oct. s'a ținut în București sub prezidenția pr. Ec. Popescu Moșoia congresul preoților văduvi, la care au participat 200 dintre aceștia preoți năcăjiți, din toate eparhiile din țară. Preotul Dimitrie Popovici din Poiana Ștampii a făcut un raport amănunțit despre stadiul în care se află cauza recăsătoririi preoților. S'a constatat că în țara în-

treagă sunt aproape două mii de preoți văduvi. S'au remarcat cu deosebită satisfacție intențiile bune ale membrilor sfântului Sinod de a soluționa această cauza favorabil, mai ales după ce conferința dela Constantinopol din 1923 a acceptat în principiu recăsătorirea pentru toate statele ortodoxe. Congresul a decis să întrevină din nou pe lângă Sfântul Sinod cu toată insistența ca având în vedere motivele invocate de repetite ori în favorul bisericii să binevoiască a decide favorabil cauza recăsătoririi acestor preoți. În acest scop preoții văduvi s'au organizat în asociație, în frunte cu pr. Popescu Moșoia, și un comitet compus din reprezentanți ai tuturor provinciilor din țară. Sperăm că P. Sfântii Ierarhi, membri ai Sfântului Sinod se vor îndura să judece cauza aceasta dreaptă și așa de importantă pentru Biserică, neam și Patrie, în spiritul și după învățăturile Dnului nostru Isus Hristos, dând o favorabilă și grabnică rezolvare, în care formă Biserica noastră strămoșiască și ar premeni viața spre un viitor măreț atât înaintea lui Dumnezeu, cât și a oamenilor.

Un preot văduv.

Industria națională. Industrișii români din Cluj se plâng că multe firme de aici își procură cele de lipsă dela jidani și străini. Astfel Direcțiunea școlii industriale de ucenici din strada Avram Iancu care, deși Clujul are 9 tipografii românești, își comandă hârtiile de scris la o tipografie jidovească. O carte întreagă „pentru folosul meseriașilor români“ s'a tipărit la tipografie jidovească; la fel face Asociațiunea Învățătorilor din Cluj, care și tipărește revista tot la un jidan, — tot așa gazeta „Ardealul“, și la fel o mulțime dintre autoritățile de stat care și procură în mare parte tipărițile tot numai dela streini.

În chipul acesta înzadar ne tânguim mereu că industria românească tânjește, dacă cei ce sunt chemați să înțeleagă nu și fac scrupul din această chestiune. Organele cu cădere ar face bine să denunțe aceasta la guvern care va sili măcar direcțiile de stat, ca să sprijinească comerțul și industria românească, care în Cluj tânjește și slăbește pe zi ce merge din lipsa de sprijin a Românilor înșiși.

* * *

Ce meserie vor învăța nepoții fostului kaizer. O scriitoare de gazete a întrebat pe fostul kronprinț (moștenitor de tron) al Germaniei, că ce

va face din cei trei băieți ai săi. Fostul kron-prinț i-a răspuns: Prințul Wilhelm se va face agricultor (cultivător de pământ, econom), cu toate că foarte ar dori să se facă soldat. Prințul Ludovic Ferdinand va fi comerciant și-l voi trimite la Hamburg și America, unde poate să se deprindă ușor cu această îndeletnicire. Pe al treilea fecior îl voi face pădurar, pentru că pădurile sunt una dintre marile bogății ale Germaniei.

* * *

A apărut: Ion Montani: Valul care trece (Biblioteca „Semănătorul“ No. 95—96 Arad. Prețul 10 Lei).

Volumul „Valul care trece“ e al doilea pe care dl Ion Montani îl publică în „Biblioteca Semănătorul“.

„Activitatea publicistică de un pătrar de veac a dlui Ion Montani este bine cunoscută în Ardeal; prin seriozitatea problemelor puse prin nivelul discuției și ceiace e mai puțin obișnuit în Ardeal, prin relieful expresiei rotunde și prin armonia arhitectonică cu care se încadrează ideea, o astfel de activitate merită să fie cunoscută și în vechiul regat. Publicistica dlui Ion Montani e de calitate culturală și literară; când ceiace e bine gândit despre lucruri ce trec interesul momentului e și bine exprimat, se cuvine să înfrunte, sub forma cărții, și reflexia cititorului atent“.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — — — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei

5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieața unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericei de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 3.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Ad. No. 256.

2—3

CONCURS REPETIȚ.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a *Pâclișa* tractul Aiba-Iulia, se publică al doilea concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Porțiunea canonică: circa 13 jughăre pământ arător și fânaț, 9 jughăre pădure;
2. Venitele stolare îndatinat;
3. Întregirea salariului dela stat;
4. Eventuala întregire a sesiunii parohiale prin reforma agrară;
5. Locuința parohială în natură cu supraedificate și grădină;
6. Celelalte venite din coala B.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial,

Alba-Iulia, 19 Oct. 1925.

Florian Rusan, adm. prot.

No. 836.

2-3 No. 562—1925 prot.

3-3

CONCURS

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul Gh. Maier din parohia *Toplița-Română*, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în „Renasterea”.

Capelanului i-se asigură următoarele venituri:

1. Salar dela stat;
2. A treia parte din sesiunea parohială ce se va da prin reforma agrară;
3. Câte o ferdelă de cucuruz și o zi de lucru dela 160 familii;
4. A treia parte din veniturile extrafirului, din și afară de biserică;
5. Locuință corespunzătoare cu supraedificate și grădină, în fosta școală confesională.

Cei în drept a concura își vor înainta cererile legal întocmite oficiului nostru și se vor prezenta la biserică, Dumineca sau în zi de sărbătoare, ca să facă cunoștință cu poporul.

În conformitate cu hotărîrea sinodului parohial din Toplița și cu aprobarea Ven. Consistor No. 5621—1925.

Reghin, 20 Octomvrie 1925.

Dumitru Antal, protopop.

No. 315—1925.

2-3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de preot în parohia de cl. III, *Chendremal* aparținătoare tractului Unguraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renasterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. 32 jughere sesiune parohială;
2. Una vică porumb sfărmat dela fiecare casă;
3. Una zi de lucru dela fiecare casă;
3. Stolele obicnuite în acest ținut;
4. Întregirea dela stat conform normelor stabilite în coala B.

Reflectanții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subscribului oficiu protopopesesc și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș, 5 Oct. 1925.

Oficiul protopresbiterial tractual, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioil Giurițan, protopop.

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II, Sălcud, din protopopiatul Ludoșul-de-Mureș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Venitele parohiei sunt:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială 24 jugăre pământ arător.
3. Jumătate ferdelă de cucuruz și una zi de lucru dela fiecare familie, din cari $\frac{1}{3}$ parte sunt ale cantorului.
4. Stola satorită la 3 Octomvrie 1925.

Parohia are casă parohială, grădină și supraedificate economice.

Concurenții în drept își vor înainta cererea cu documentele necesare aici și cu prealabila în-cunostințare a subsemnatului se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Ludoșul-de-Mureș, la 9 Oct. 1925.

Oficiul protopopesesc ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial din Sălcuel.

Romul Popu, protopop.

Nou apărut!

Cea mai bogată carte de rugămini

„Cărarea Fericirii”

de: G. Mânzat preot

cu tot felul de rugăcini ocazionale
în 364 pagini la

Librăria ANCA Cluj.

PREȚUL:

Cartonată 85.—. În pânză 140.—.
În piele lux pentru dame 280.— și 350.— Lei.

„Predici la Morți”

de: prot. I. Marga

45.— Lei.

9-20

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei. po.to.